

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Alphonsi Madriliensis De Vera Deo Apte Inserviendi methodo Libellvs Avreus

Alfonso <de Madrid>

Coloniae, 1608

De fine & scopo propter quem agere debemus in remedium defectuum
nostrorum. Docume[n]tum secundum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48891](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48891)

Eundem ab insigni utilitate commendat. adipisci sublimia nisi magnis laboribus. Tandemque lectorem certum reddimus, quòd is qui secutus fuerit documenta huius methodi, è sacro euangelio deprompta, trimestri spatio perfectius animam suam instituet, quò ad perfectum Dei amorè accedat, quàm longo admodum tēpore posset efficere is, qui hoc libello sese iuuare negligeret, quū Deus ac Dominus noster varia ad hoc nobis dederit instrumenta, multasque vires ac potentias vt ijs omnibus laboraremus, omnibusque illis iuuaemur ad obtinendum rem adeò sublimē, quàm est perfecta animæ dispositio, requisita ad Dei amorem.

SECUNDVM DOCUMENTVM
maximè necessarium agit de fine & scopo, quibus moneri debemus ad operandum ea quæ seruiunt reparationi ac remedio animæ nostræ, imò quæcunque efficere decreuerimus.

ANte omnia præ oculis habendus est finis qui nos mouere de-

II. DOCUMENTVM. 13

debet ad agendū, quod scitu admodū
 necessarium est, & omni momento
 inspiciendum: opus enim nō ampli⁹
 habet bonitatis, quā quod accipit
 à fine propter quem fit: qui si malus
 esset, & opus malum esset, etiam si ex
 se alioqui bonum foret. Quum itaq;
 Deus bonum sit infinitum, illud me-
 lius erit opus, quod purius factum e-
 rit illius intuitu. Pro cuius declara-
 tione animaduertendum est, oportere
 seruum Dei, qui domino suo
 placere cupit, in anima sua validam
 plantare voluntatem seu habitum
 volendi, ex validis aut frequentibus
 id volendi actionibus ingentū, quæ
 voluntas aut habitus ita innatus ipsū
 moueat ac sētere efficiat, quod quic-
 quid corpore aut anima operatus fu-
 erit, quicquid cogitauerit aut locut⁹
 fuerit, imo & virtutes quas procura-
 uerit, vnā cum hoc ipso animæ suæ
 remedio, omniq; sua deuotione, o-
 mnia inquam hæc fiant, quoniā De⁹
 illa vult, illa semper à nobis exqui-
 rit, estq; his omnibus ob suam infi-
 nitam bonitatē dignissimus, seu quo-

*A fine o-
 pus acci-
 pit suam
 bonitatē.*

*Quid in o-
 mnibus a-
 ctionibus
 nostris pa-
 tissimum
 pro fine
 spectare
 debeam⁹.*

niã per hæc ducit sibi præstari obsequiũ, vtq; vsitatoribus verbis exprimam⁹, vt his obsequijs gratum quippiam ipsi præstet. Dixit quõdam seruus ac discipulis suis diuina illa maiestas, quòd ob id ipsis loqueretur vt suum gaudium in ipsis esset. Hoc autem est Dei gaudium quod in nobis

IOAN. 15.

S. AUGU.

est, vt ibidẽ D. declarat Aug. quo dignatur gaudere de nobis, nempe cum illi obsequimur ad eius voluntatem. Porrò nullus modus ipsi adeò gratus est, quàm is quem modò diximus: nempe vt Dei seruus adeò velit id quod Deus vult: adeò desideret quicquid ipse est, aut potest omnibus suis viribus effundere in Dei obsequium, vt in quocunque opere quod operatus fuerit alium finem, qui ipsum in opus deducat, nullũ sentiat, quàm velle placere ipsi Deo, siue vt rem gratã Deo faciat. Id in quã, significare volo, vt modo quõdam obliuiscatur boni ac gloriã, quã ex opere virtutis ipsi accedere potest, solius Dei, qui hoc expetit, memor: & ob id solum operari velit quoniã Deus id cupit, id

II. DOCUMENTVM. 15

id iubet, & non sine magna causa sua bonitate expetit. Hæc omnia aliquo modo apertius percepit poterūt subsequenti paradi-gmate. Est quispiam *Declara-* ægotans qui sanitatis recuperandæ *tur id ex-* gratia cibum aut medicamen *emplo e-* ali- *grotantis* quod expetit, nec solum expetit, sed & opere ipso procurat. Interim cōtingit singularem quendam huius amicum maiori premi ægritudine, atque eodem cibo aut medicamine longè magis egere. Hic prior ille ægrotus, veluti suæ qualisqualis ægritudinis immemor, ac desiderij quod ad cibum vel medicamen sui ipsius gratia habuit, iam incipit idem ipsū desiderare, ac procurare non sibi, sed illi amico, adeò vt amor ad amicum efficiat, vt id expetat ac exquirat, quòd illi sit necessarium, non vt suæ ipsius satisficiat necessitati, sed amici necessitati, ita vt cum per varia discurrens illud exquirat, sentit in animo quoddam desiderij feruere, illud acquirendi pro suo amico, tanquam oblitus quòd ipsemet illo indigeat, deinde illud affecutus sum-
me

16 PRIMAE PARTIS

me gaudet quod iam explebitur voluntas ac necessitas sui amici. Simile igitur esse debet id quod seruum Dei moueat ad omne desiderium & opus, simili omnino modo, nempe ut in anima sua sentiat instinctum quo desideret & operetur bonum. Sit autem illud desiderium, quia Deus optat ut illud operemur, & per hoc ducit sibi prestari obsequium, ac si sibi esset admodum necessarium, quasi penitus obliuiscens quod per has virtutes quas exquirimus, desideramus, aut operamur, consecuturi sumus gloriam & salutem. Siquidem longè magis necessarius finis est, ideo operari quod Deus velit ut illud operemur, & propter eius bonitatem quæ nos cogit ad eum amandum, ipsique seruiendum, quàm ut bonum & gloriam nobis ipsi possideamus. Optare enim debemus possidere bonum & gloriam, eò potissimum, quod Deus cupiat nos illud desiderare & habere, & ut illa habendo amemus eum, ipsique modo sublimi seruiamus, & non ob nostrum commodum, gaudium vel gloriam.

Est.

II. DOCUMENTVM. 17

Est autem tanta Dei bonitas ac magnificentia, quot quantò amplius hoc modo talique ratione concupiuerimus & operati fuerimus, tanto amplius merebimur, tantoque maior erit nostra gloria. Quod nunc diximus, fortasse quibusdam difficile videbitur, sed inchoantibus talia apparent cuiusvis rei principia: iudicant enim se non assecuturos id quod inchoant, sed tãdiu se in huiusmodi reb' exercet, vt per cõtinuũ exercitiũ mag' stri reddatur, vbi primũ nũ audebãt se vocare discipulos. Et aduerte quòd si quis voluntatẽ deuotione accẽsã haberet, tãta facilitate hæc omnia operaretur, declarata breuiter hac operandi ratione, vt minimo temporis spatio summa exequi videretur. Verũ ei cui tanta deuotionis inflammatio non datur, notandum erit id quod nunc subiiciemus, in quo distinctim tangitur modus aut ratio, quam ad id assequendum seruare debemus. Ponat quisque Deum tanquã summum sibi amicum ex parte vna, seipsum autem ex altera. Quãdo voluntas

Quo methodo procedendum sit, vt quis iuxta hæc prescripta operetur.

luntas

luntas mouetur ad cupiendum talem virtutem, aut tale opus bonum, consideret quisque quo fine mouetur, & videbit vt plurimum se metu poenæ, aut amore gloriæ seu virtutis moueri. Hoc motiuum non satis nobis esse debet, & si malum non sit, sed cùm voluntas, præsupposito diuino auxilio, libera sit vt vno relicto alterum eligat, prout sexto documento latius videbitur, cumque noverimus præstantiorem esse, magisque nos mouere debere Dei voluntatem, quàm nostrâ propriam, faciat sibi quisque vim, omittatque velle modo quo solet, & voluntatē eò transferat, vt idem meliori ratione velit, nempe quia Deus illud cupit, qui dignus est omni obsequio. O quam vile se reputare deberet is qui quippiam operatur, vult aut desiderat motus quodammodo naturali desiderio, etiam si illud bonum sit ac virtuosum, cùm ipsi^o Dei desiderium aut voluntatem semper præsentem habeat, quæ interiora nostra semper mouere debet ad quippiam volendum, potissimum

Sola Dei voluntate moueri debemus.

Insipientia eorum qui ad ea quæ naturali desiderio agunt promouentur.

II. DOCUMENTVM. 19

nam cum iam in nobis situm sit, ve
omittentes nostrum velle quatenus
excitatum est nostro veluti naturali,
licet bono desiderio illud assuma-
mus ac omnino velimus, moti illo
supercaelesti desiderio. Sanè horum
scoporum seu motiuorum tantum
est inter se discrimen, vt nulla mun-
di res à quavis alia tantum differre
valeat, quantum vnus horum scopo-
rum seu motiuorum ab altero. Adeò
vt incomparabiliter vnus altero ma-
gis præmineat quàm sol omni suo
splendore excedat splendorem mi-
nimæ candelæ, & mare vnà cum om-
nibus fluminibus minimam aquæ
guttulam, aut innumera auri talenta
præ vase plumbi superemaneat, imò
quàm omnium coelorum ampliando
vnus auellanz quantitate excede-
dat, quàm hominis dignitas naturalis
super minimum lapidem excellat.
Quaquam enim inter hominem &
lapidem maius sit discrimen quàm in-
ter omnia superiora, adhuc tamè ma-
gis inter se differunt prædicta duo
motiua. Hic enim magis appropin-
quamus

*Quantum
sit horum
duorum
motiuorum
inter se
discrimen*

Psal. 8.

quatur ad infinitam distantiam, quã inter hominem & lapidem quantumvis abiectum. Si quidem potissimum discrimen quod hominem à lapide differre facit, est, quòd ille possit operari tam excellēti motivo seu scopo. Et quoniam angeli sunt tantæ naturalis excellētiæ, quòd facilius nobis illo motivo operari possunt, dixit Psalmista: *Minxisti eum paulominus ab angelis*. Huius iã dictæ rei cõprobationes plurimæ addi possent: hæc tamen compendiosissima est, & quam puto sufficere debet quòd qui de hoc dubitauerit, magna diligentia procuret istud in opus deducere. Certò enim statim ad eò clarè videbit, ut iam verbis illud probari non cupiat. Et qui in opus deducere noluerit, legat apud Doctores sanctos qui illud asserunt, & fortassis apud se hoc gustabit, siquidẽ breuitas huius opusculi longiorem nõ fert hic probationem. Semper itaq; annitamur, ut continuè desideremus ac operemur moti tam beato scopo siue motivo, cum ad eò ad id nos obliget divina

II. DOCUMENTVM. 21

mina illa ac superna maiestas, nostræ
sublimitatis ex sola sua bonitate si-
cientissima, quod ipsius desiderium
semper nos mouere debet, & effice-
re vt nostra opera corporalia & spi-
ritualia, magna & parua, à corpore
aut anima ita procedant, illa inquã
etiam opera, quæ iuxta naturalẽ di-
spositionem, qua maiestas illa nos
cõposuit, operari debemus. Omnes
enim illæ vires vel actiones, à mini-
ma vsque ad maximam ad conserua-
tionem vitæ nostræ naturalis deser-
uiunt. Et quemadmodum illas relin-
quere non possumus, ita assumendo
illas ex Dei amore, ad incrementum
quoque spiritualis vitæ plurimũ fa-
ciunt. Atque ita opus infimum quod
præstiterimus, coram oculis Dei ma-
ioris erit dignitatis, quàm supremũ
opus ab illo præstitum, qui talẽ sco-
pum non habuerit. O rem miram, &
perpetua memoria dignã, quòd ma-
ioris sit corã Deo dignitatis hoc sco-
po siue motiuo comedere, quã sum-
pto alio, licet non malo scopo, nem-
pe possidendi cælestes delicias aut
eis

22 PRIMAE PARTIS

eis gaudendi, ieiunare, siue asperis
 corporis castigationibus sanguinem
 effundere. Non quòd laudandum nõ
 sit & bonum cęlestes optare delicias,
 sed quòd tantum præstet ille scopus
 isto motiuo, quàm totus mundus vna
 nuce auellana, imò & longè ampli.
 Vt autē hoc foelici scopo ad op^o mo-
 ueamur, conducit plurimū vt in hoc
 potissimū intenti simus, ne vnquā
 de vno opere ad aliud trāsferamur,
 nec aliquod opus inchoemus, donec
 ad illud nos eo fine moueri sentia-
 mus quod existimemus aut sciamus
 Deum velle vt illud faciamus. Opus
 autem voco, quemlibet motum cor-
 poris aut animæ. Pro quo notandum
 est, quòd Deus immēso iubilo & de-
 siderio cupit possideri aut amari o-
 mnib^o hominibus, eadēq; voluntate
 cupit vt omni motu amoris quē quo-
 uis vitæ nostræ momēto operamur,
 illū amem^o & toties quoties ipsū a-
 mauerim^o, aut aliud quippiam egeri-
 mus, operemur illud actu, attracti ab
 hoc iro velle infinito. Quod tātundē
 significat, vt vniuersalē regulā trada-
 mus,

II. DOCUMENTVM. 23

mus, quòd quãdocunq; aliquid agere
 voluerim⁹, nũquã illud inchoem⁹, ni-
 scõiectis primũ in Deũ oculis, quo
 aspectu cõtenti nõ simus, donec sãti-
 amus nos illud velle ob immensum
 gaudiũ, q̃ habet De⁹ de nostro recto
 opere. Quo viso, & sãsibiliter cogni-
 to quòd De⁹ sit dignissimus cui obe-
 diatur & seruiatur, veluti tali, & isto
 modo, tãquã sublimi, illi suę volũ-
 tati cõnexi, ad opus deducam⁹ quod
 viderimus esse faciẽdum tanquã om-
 nis nostri boni obliti. Iustũ sanẽ est,
 vt superna illa voluntas ei⁹, qui cre-
 auit oẽs voluntates, eã habeat præ-
 minẽtiã & dominium in oẽs volũta-
 tes, & nõ solũ ei obediãt in omni eo
 quòd mãdauerit, verum etiã vt quic-
 quid egerim⁹ illud faciam⁹, tãquã ob-
 liti de adimplẽda nostra propria vo-
 luntate, & adipiscẽda nostra gloria,
 sed vt in hoc, & in illo diuina illa vo-
 lũtas perfectẽ adimpleatur, absimq;̃
 alio respectu. Et quoniam cogitatio
 multas acquirendi diuicias efficit vt
 homo se frustratũ inueniat, cum ad-
 vertit illas se nõ affecutũ, expedit vt
 fini-

*Regula
 vniuersa-
 lis quando
 operis ali-
 quid in-
 choaturũ
 sumus.*

similiter consideremus (ne quis de se
 amplius praesumat quam habeat) quod
 multi putantes se assecutos esse, aut
 sensisse praedictum animi motium,
 existimarunt se magna opera pera-
 gere, & tandem reppererunt parua ad-
 modum esse, facile enim inuicem se
 compatiuntur ut quis ad bona incli-
 natus, gratiaque ac vera bona appe-
 tens, & Deo gratus, seu in statu gra-
 tiae existens, considerans sublimita-
 tem quae consistit in amando Deum,
 habeat accensum desiderium perfe-
 ctè habendi talem amorem, cum ta-
 men suum hoc desiderium opus perfe-
 ctum non sit. Nam etsi desiderium
 de re perfecta sit, non tamen illud de-
 siderium opus perfectum erit, si de-
 sit perfectum animi motium, nepe
 ut procedat nostrum desiderium à
 magna voluntate, quae nos efficiat
 velle ac desiderare talem amorem,
 eò quod Deus vult ut illum habea-
 mus ad nostram exaltationem, quam
 plurimum concupiscit. Id ipsum au-
 tem quod dictum est de hoc bono desi-
 derio, similiter dici potest & debet
 de

de multis, qui magno feruntur zelo ad salutem animarum, aut bonum reip. in qua agunt, quique beatitudines illas possident quas tradit redemptor noster de fame ac siti iustitiæ, & plorant ob mala quæ vident aut sciunt esse in mundo, quæ omnia etsi bona sunt, possunt tamen abiecta esse, plurimumque à perfectione deficere, quemadmodum de prædicto desiderio amoris diuini nunc declaratum est. Quare prompti esse debemus, & in hoc attenti, vt in omnibus prædictis rebus moueamus actu voluntate ad operandum illo animi motiuo quod nunc declarauimus. Et quod de operibus illis dictum est, similiter intelligi debet & exerceri in vniuersis ac innumeris motibus quæ sese animæ offerunt, cuiuscunq; sint generis, imò & resistendo cuiuscunq; tentationi. Aded enim nobis procurandum est vt Dei voluntas in nostra regnet, vt iam nihil ex nostra sola oriatur, sed perfectius ex ea quæ Dei est, quæ in nostra dominetur, quemadmodum frequenter declarauimus.

B

uimus.

uimus . Magnam sentient difficultatem huius Methodi iter inchoantes, donec assequantur tam sublimem animi motiū, atque eximium operandi modum qui dictus est, & multis fortasse diebus videbunt se non plenè illud assecutos: ne tamen studium remittant, seu conatum, sed aduertant plurimos mundanos etiam diutius laborare ut res viles acquirant, quas tandem frequenter non assequuntur: nos autem donum hoc certò assequemur, modo illud ex intima humilitate procuremus, perseuerantes, nosque ad id iuuantes ijs quæ in sequentibus documentis traduntur, Sed grauer seipsum debet reprehendere, qui existimauerit alicuius esse dignitatis, æstimationis aut pretij, quòd obseruet ea quæ in ipsis continentur, cum aduertit magnitudinem præmij quod ipsi inde promittitur, nempe per hæc obtinere prædictum animi motiū . Expedire autem iudico, ut omnes præmoneam quòd sub initijs interdum contingat aliqua tepiditas in eo, qui tam
subli-

Quid agendum cum in hoc exercitio te-

II. DOCUMENTVM. 27

sublimi modo sua opera dirigit, ^{piditas &}
 propter solum Deum illa operan- ^{liqua nos}
 do, poteritque admirari quòd assum- ^{obruat.}
 pto modo sublimiori minus de-
 uotionis sentiat : quemadmodum
 mirari posset, qui ad ignem acce-
 dens magis se frigeri sentiret.
 Et quoniam æquum est, vt huic et-
 iam difficultati prouideamus, ad-
 uertendum est : quòd quisquis
 huius causam considerauerit, vi-
 debit necessum esse vt ea tepedi-
 tas nos sequatur : nec tamen ideo
 minoris esse meriti opera nostra:
 itaque ad huius declarationem
 notabimus huius tepiditatis cau-
 sam esse, quòd iam non opere- ^{Tepidita-}
 mur, nec amemus ob nostrum ^{tas huius}
 proprium bonum, quemadmodum ^{quæ sit}
 solemus, nobisque naturale est. ^{causa.}
 Operantes autem nunc ex so-
 lo Dei amore, à nobis veluti
 remouemus radicem, vnde com-
 munitè ac naturaliter obueni-
 re solet omne gaudium, omitten-
 tes videlicet proprium nostrum
 bonum ac requiem : & alienum

bonum affumentes, nempe Dei gloriam, pro requie ac fine nostrorum laborum: quæ cum res sit supernaturalis, nobisque adeo insolita, non mirum, si magnum adferat laborem efficere huiusmodi mutationem. Vnde ex prædicto gaudio nobis provenit hæc tepiditas ac frigiditas: donec multum assueti simus sentire & appreciari, æstimare, amare, longeque pluris facere Dei gloriam quam nostram, eamque longè magis pro nostra ducere, quàm ipsam nostram propriam, tanquam rem quàm multò magis amamus. Hoc ubi probè adepti fuerimus, pertingemus ad ignem, qui tepiditatem aut frigiditatem nõ recipit, & præterea longè maius erit nostrum meritum: quod longè apertius fiet, ubi viderimus ea quæ in subsequentiibus continentur post medium quarti capitis secundæ partis huius opusculi de oratione.

Obiectio

Nunc itaque cognito sine propter quem operari nos oporteat, posset quis aduersus dicta moueri admiratione, quòd cum scriptura sacra, po-

siat

tiffimum euangelica, fit adeò perfe-
 cta, non tamen videtur còtinuè hunc
 finem proponere, cùm aliquid ad-
 monet, iubet, aut prohibet: sed vt
 plurimum vel pœnas comminatur,
 aut inuitat proposita gloria Pro quo
 aduertendum est, quòd quemadmo-
 dum Dei filius, Dominus ac redem-
 ptor noster à quo promanauit do-
 ctрина nostra euangelica, cùm in se-
 ipso perfectissimus esset, frequenter
 in sua persona suscepit ea quæ fragi-
 litatis aut infirmitatis nostræ erant,
 quò nostræ fragilitati condescende-
 ret, quemadmodum dum fugit, sese
 occultauit: & quasi mortem metuès
 panère actædere cœpit, aliaque fi-
 milia fecit, prout ostendunt sacra e-
 uangelia: ita quoque voluit vt ipsius
 doctrina talibus verbis scriberetur,
 qualia requirebat nostra abiecta cõ-
 ditio ac fragilitas operantium, qui
 maiori ex parte mouendi erant ad
 operandum spe gloriæ aut metu pœ-
 næ, præsupposita post peccatum hu-
 mana corruptione. Simul tamen an-
 notare debemus, quòd quemadmo-
 dum

Cuius Euan-
 gelica
 Doctrina
 sublimem
 hunc finem
 nõ semper
 nobis pro-
 ponat:

Marc. 14

dum redemptor ac seruator noster
 Christus infirmitates illas cum sum-
 ma perfectione & charitate susce-
 pit: ita vir perfectus doctrinam e-
 uangelicam audiet, & iuxta illam o-
 perabitur: motus quidem minis ac
 promissionibus quæ in illa conti-
 nentur, hoc tamen ipsi ceteringet abs-
 que vlllo detrimento perfecti modi
 operandi, de quo tam multa hoc do-
 cumento diximus. De quo si quis du-
 bitauerit, aut putauerit hæc non pos-
 se inuicem se compati, poterit id
 perspicere verum esse, vbi declara-
 tum fuerit quo pacto modus ille
 perfectus stare possit simul cum eo.
 sacræ scripturæ loco, quo redemptor
 noster poenis inferni nos terret:
 nam eo modo quo istud intellectum
 fuerit parebit quicquid in eum mo-
 dum alio loco legerimus, Dicit
 Christus in sacro euangelio, *Nisi pe-
 nitentiam egeritis, omnes similiter pe-
 ribitis*. In quibus verbis continetur
 vnum præceptum sanctumve consi-
 lium, additis & minis, in quibus mi-
 nis, duo considerari possunt. Pri-
 mum

*Luc. 13.
 Præcepta
 illa sive
 consilia
 eue mi-
 nis conti-
 nent.*

II. DOCUMENTVM. 38

mum est poena quæ nobis commi- ^{quomodo}
 natur, alterum voluntas qua Deus ^{accipenda}
 minatur, & hæc est voluntas vt illi ^{sint, vt}
 seruiamus, & non pereamus. Verus ^{sublimi}
 Dei seruus illi præcepto debet obe- ^{huic fini}
 dire, non quò poenâ euadat, sed quod ^{nihil ob-}
 Dominus Deus qui comminatur, cu- ^{fiat.}
 pit ac vult vt poenitentiam agamus,
 nec in eam poenam incidamus. Me-
 mor ergo quod Deus desiderat vt i-
 psi seruiamus, nec in tantum malum
 incidamus, quasi damni suæ poenæ
 oblitus, agit poenitentiam. Iste ita-
 que illa perfectione operatur, mo-
 tus tamen comminationibus sacræ
 scripturæ. Et ita continet scriptura
 summam suam perfectionem, et-
 iam si simul habeat quod infirmita-
 tis ac fragilitatis esse videtur, vt &
 fragilibus seruiat, illoque moueat
 ad operandum, prout sua fragilitas
 expostulat. Quod autem in hunc
 modum intelligenda & recipienda
 sint promissa & minæ sacri euange-
 lij, satis ostenditur ex primo illo,
 maximo man dato omnibus posito, ^{Mat. 23.}
 quo præcipitur vt amemus Deum

*Quomodo
quis possit
perfectè
implere
summum
illud de
Deo dili-
gèdo m-
datum.*

ex toto corde nostro ac viribus: quod non satis adimplet is qui non in Deum impendit omnes vires quas habet, ut ipsi seruiat, utque & gloriâ cœlestem desideret, & pœnam gehennæ abominetur tam illud desiderando, quàm istud abominando eodem modo quo iam diximus: nempe ut postremus utriusque finis sit adimpletio diuinæ voluntatis, & eius obsequium ac gloria: siquidem seruiendo ipsi, & obtinendo cœlestem gloriam, euadendoq; gehennæ pœnam eò peruenimus, ut perfectè adimpleamus summum illud de Dei amore præceptum, quod semper transgredieremur transmissi ad pœnam perpetuam. Vidimus itaque causam cur sanctum Euangelium illo modo præcipiendi ac comminandi utatur, dum omnes communiter alloquitur, tam fortes quàm fragiles & imperfectos. Sed quoniam hic noster tractatus maiori ex parte dirigitur, non ad eos, qui adeò infirmi sunt ac debiles, ut eis magno oneri sit vel ipsa Dei præcepta adimplere, sed ijs potius quibus

III. DOCUMENTVM. 33

bns leue videtur Domini onus, & iugum suaue, qui que summè appetunt illum sequi, assumèdo summum perfectionis modum, idcirco vt plurimum procedit absque comminationibus aut promissis, sed passim attingendo supremum illum finem qui Deus est, in quo, vt diximus, ad eò fixum debet esse cor nostrum, vt nihil appetamus aut metuamus, nisi quod nos adducit vel abducit ad eo, quod ille vult vt nos appetamus aut metuamus: idque quia ipse cupit, quod ipsum latius postea declarabitur primò tertix partis capite.

III. DOCUMENTVM.

De duplici modo seruiendi Deo, & quantum deceat omnes, potissimum tamen personas religionem aliquam professas, vt secundo, hoc est, sublimiori modo, Deo obsequantur.

Tertio loco animaduertendum est ei, qui tam sublimi & excelso Domino seruire cupit, quot modis contingat ipsi seruari,

B^s s^o

vt^t